

ЛОГІСТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
Запорізька державна інженерна академія, кафедра ЕІТ

Дедалі більше підприємств використовують процесний підхід в управлінні, де, зважаючи на сучасні непрості умови ведення бізнесу в Україні, одне з головних місць відведене управлінню логістичними бізнес-процесами. Під логістичними бізнес-процесами будемо розуміти процеси, пов'язані з матеріальними потоками в логістичній системі. Управління логістичними бізнес-процесами – це інтегроване управління бізнес-процесами з просування матеріального потоку (товарів) і обслуговуючих його інших логістичних потоків.

Одне з основних місць в управлінні логістичними бізнес-процесами займає моделювання, за допомогою якого можна вирішити низку завдань, зокрема: визначення меж відповідальності співробітників та підрозділів підприємства; розробка та впровадження єдиної автоматизованої системи управління підприємством, а також взаємна інтеграція функціонування кількох інформаційних систем підприємств у разі неможливості впровадження єдиної системи; розробка та автоматизація логістичних бізнес-процесів підприємства, які пов'язані з контрагентами (клієнтами, постачальниками тощо).

Серед типів моделей логістичних бізнес-процесів підприємства розрізняють графічні (які є найбільш поширеними), імітаційні та виконуючі. До класичних засобів моделювання та управління логістичними бізнес-процесами підприємства можна віднести блок-схеми, орієнтовні графи, мережі Петрі, методологію структурного аналізу та проектування (structured analysis and design technique – SADT), методологію функціонального моделювання (integration definition for function modelling – IDEF0), методологію моделювання потоків даних (data flow diagrams – DFD). Деякі з цих засобів моделювання були запропоновані в той час, коли комп'ютерна техніка ще не достатньо використовувалась в економіці, а тому відповідні моделі могли бути побудовані на звичайному аркуші паперу за допомогою олівця та лінійки. Дані засоби моделювання не були розроблені виключно для моделювання бізнес-процесів, зокрема, логістичних, а розроблялися для моделювання різних складних процесів в інших сферах діяльності людини.

Бізнес-процеси, в т.ч. й логістичні, представляють собою неперервну серію задач, вирішення яких здійснюється з метою досягнення певного результату, орієнтуючись на потреби споживача [18]. На думку інших авторів, бізнес-процес – це стійка, цілеспрямована сукупність взаємопов'язаних видів діяльності, яка за визначеною технологією перетворює входи (ресурси, необхідні для виконання бізнес-процесу) у виходи (результат (продукт, послуга) виконання бізнес-процесу), які представляють певну цінність для споживачів [15]. Для визначення, візуалізації, проектування та документування систем бізнес-процесів широко використовується уніфікована мова моделювання UML (unified modeling language). UML є мовою широкого профілю, це відкритий стандарт, що використовує графічні позначення для створення абстрактної моделі системи, яка називається UML-моделлю. Різні типи (структурні, поведінки і взаємодії) та види діаграм, які підтримуються UML, багатий набір можливостей представлення певних аспектів системи робить UML універсальним засобом опису як програмних систем, так і моделювання бізнес-процесів.

Поряд з численними перевагами, до недоліків мови UML фахівці відносять неформальність та неточність її синтаксису і семантики, візуальну неоднорідність та питання, що виникають при використанні UML-моделей. При застосуванні UML для аналізу та проектування системи логістичних бізнес-процесів однією з проблем є труднощі при перевірці узгодженості складових моделі. Пошук методів, які можуть бути використані для опису системи логістичних бізнес-процесів привів до розгляду мереж Петрі як найбільш прийняттого інструменту для наочного подання множини внутрішніх станів системи і умов

їх зміни (функцій переходу). В Європі активно розвивається прикладний напрямок застосування розфарбованих мереж Петрі в промислових проектах та підтримується науковцями як теоретично, так і практично.

Література

1. Вил А., Хей К. Управление потоками работ: модели, методы и системы / Пер. с англ. – М.: Физматлит, 2007. – 316 с.
2. Гома Х. UML. Проектирование систем реального времени, параллельных и распределенных приложений. – М.: ДМК Пресс, 2002 – 704 с.
3. Доррер М.Г. Алгоритм преобразования моделей бизнес-процессов в одноцветные сети Петри // Моделирование и анализ информационных систем.– 2010.– Т. 17, №2. – С. 5–16.
4. Мельник Г. В. Моделивання логістичних бізнес-процесів з використанням розфарбованих мереж Петрі / Г. В. Мельник, В. І. Скіцько // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 6. – С. 429–443.